

Kinderen willen écht gehoord worden

Presentatie jaarverslag 2018-2019

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid,
Gezin en Armoedebestrijding

Caroline Vrijens
Kinderrechtencommissaris

11 februari 2020

Het Kinderrechtencommissariaat

- Onafhankelijke instelling Vlaams Parlement
- Van signaal tot advies – van meldingen bij onze Klachtenlijn tot beleidsadvies
- De Commissie van Toezicht voor de gesloten instellingen
- Overleg en Adviesorgaan

Samenwerking met Vlaamse volksvertegenwoordigers

■ Via het Kinderrechtencommissariaat kan het Parlement:

- de vinger aan de pols houden over wat er leeft bij kinderen en jongeren
- kinderen en jongeren effectief een stem geven en hen betrekken

Een stem voor een doelgroep zonder stemrecht

- verbanden zien over beleidsdomeinen heen en de implicaties hiervan voor jongeren

De kracht van verbinding

Wat kan het Kinderrechtencommissariaat voor u doen?

- **Vraag advies:** benut de expertise van het Kinderrechtencommissariaat in kindspecifieke beleidsdomeinen.
- **Vraag toelichting:** het Kinderrechtencommissariaat verduidelijkt graag zijn adviezen tijdens een individueel gesprek of een hoorzitting in een commissie van het Vlaams Parlement.
- **Grijp in** door uw parlementair werk als Vlaamse volksvertegenwoordiger en voorkom zo dat problemen voor kinderen zich blijven voordoen.

2018-2019

Aantal meldingen bij Klachtenlijn

■ Alle Vlaamse bevoegdheidsdomeinen

■ Doelgroep: Wie kan melden?

- Kinderen en jongeren
- Ouders
- Praktijkwerkers of professionals (hulpverleners, directies, leerkrachten, artsen, jeugdwerkers, buurtwerkers, politieambtenaren, advocaten,...)
- Iedere andere burger die een schending van kinderrechten in zijn omgeving vaststelt

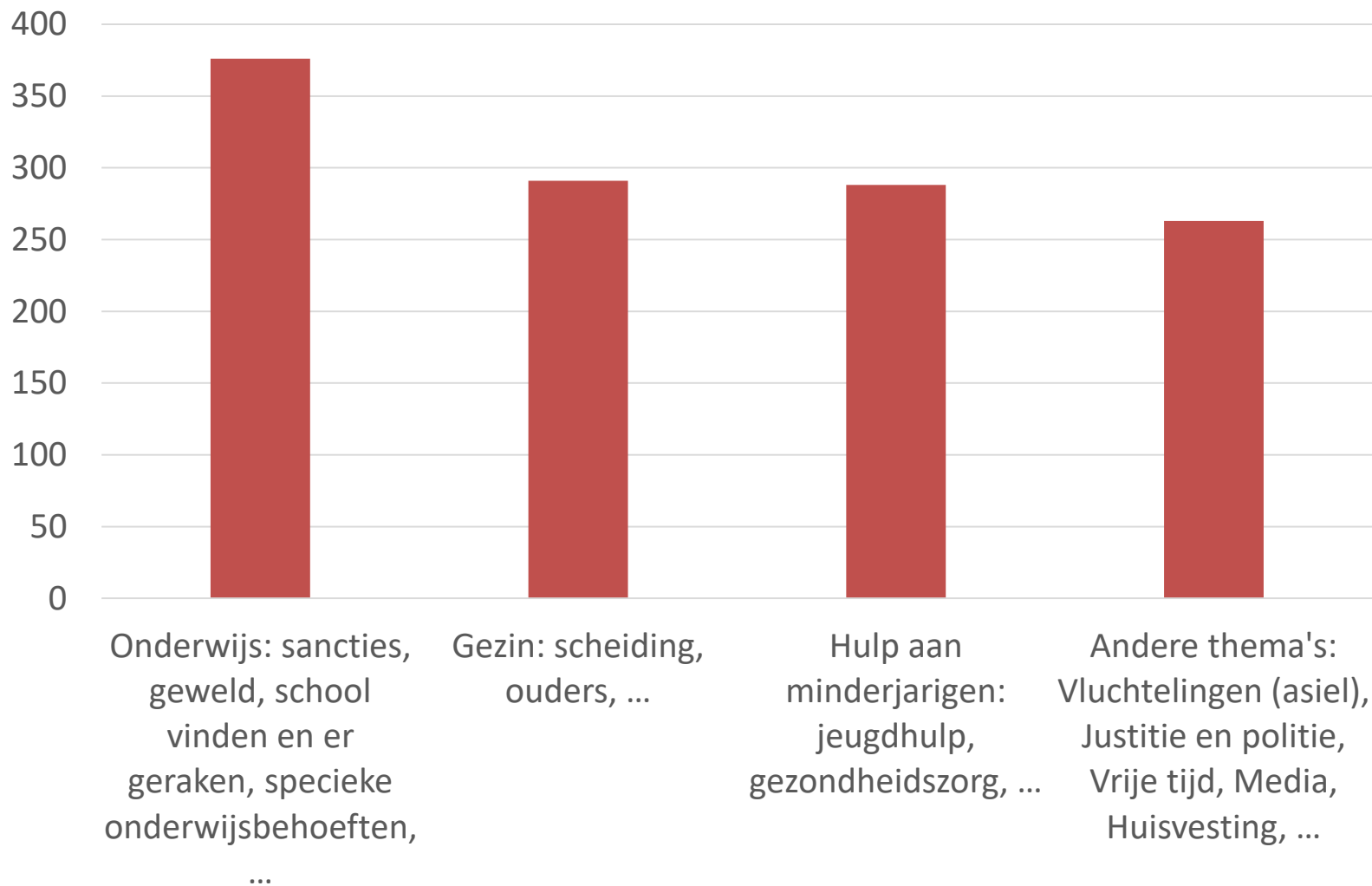
■ Vragen, klachten en signalen per werkjaar

Werkjaar	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Vragen en klachten	975	1.028	1.141	1.239	1.224	1.218

2018-2019

Meest gemelde thema's bij Klachtenlijn

Meest voorkomende klachten

- Recht op onderwijs: sanctiebeleid scholen, gebrek aan samenwerking onderwijs-welzijn
- Recht op hulp en bijstand: wachtlijsten, nood aan continuïteit, vertrouwenspersoon, gebrek aan participatie
- Rechten binnen het gezin: gevolgen van (v)chtscheidingen, gebrek aan hoorrecht voor jonge kinderen
- Recht op vrije tijd: sportclubs die jongeren on hold zetten, spelende kinderen

Jeugdhulp Toegankelijkheid

- Wachtlijsten en tekorten in het aanbod verergeren de situatie

→ bijzondere kwetsbaarheid slachtoffers
tienerpooiers en kinderen met een complexe problematiek

- Coördinatie van de hulp rond gezinnen is nodig

- Belang van de vertrouwenspersoon

- Omgaan met verontrustende situaties:

→ een opdracht voor elke hulpverlener en nood aan één
gemandateerde voorziening

- Recht op contact tussen broers en zussen

Jeugdhulp Continuïteit

- Bruggen tussen jeugdhulp en kinder- en jeugdpsychiatrie
- Bruggen tussen jeugdhulp en onderwijs
- Kinderen en jongeren met een complexe problematiek
- Jeugdhulp na 18 jaar

Jeugdhulp

Participatieve jeugdhulp

- Ouders en jongeren hebben gevoel dat de hulpverlening het overneemt
- Cliëntoverleg vaker inzetten
- Beleidsparticipatie van cliëntenorganisaties
- Informeren van kinderen, jongeren en professionals over hun rechten

Jeugdhulp

Kinderen met een beperking

- Nood aan transparantie bij IRPC-beslissingen
- PAB: veel wachtenden en te weinig budget
- Vrije tijd voor jongeren met een beperking

Gezondheidszorg

- Vooral geestelijke gezondheidszorg
- Juridische vragen
 - Bij (v)chtscheidingssituatie
 - Eigen toegang tot psycholoog
 - Toestemming voor therapie

Armoede

- Een kinderrechtenkijk op kinderarmoede
- Samenwerking Vlaanderen, de federale overheid en de lokale besturen
- Belang Huizen van het Kind
- Uithuiszetting & dak- en thuisloosheid
- Groeipakket

Rechten binnen het gezin

■ Ouder-kind relatie:

- Ouderlijk gezag vs kinderrechten: vraag naar inspraak
- Verstoorde gezinsrelaties en geweldsituaties
- Geen bemiddeling binnen het gezin in opvoedingsconflicten, wel kader aanreiken vanuit kinderrechten en doorverwijzen

■ Echtscheiding en de stem van het kind

- Luisteren naar kinderen en jongeren en hen informeren over rechten en mogelijkheden
- Preventie in plaats van conflictbestrijding
- Hoorrecht van kinderen in verblijfs- en omgangsregelingen
- Opvoedingsverschillen na scheiding

Adviseren van het beleid

- Schriftelijke adviezen aan het Vlaams Parlement (2018-2019)
 - Naar een kindvriendelijk **woninghuurdecreet**: kinderen en jongeren meer zichtbaar maken in beleid en praktijk
 - Naar een sluitend verbod op **opsluiting van begeleide minderjarige vreemdelingen** met oog op repatriëring
 - Naar een **jeugddelinquentierecht** met sterke rechtswaarborgen
 - Jeugdhulp en **adoptie**: twee systemen met verschillende doelstellingen
 - **Verplichte jeugdhulp** bij overgang naar meerderjarigheid bij een selectie groep

Adviseren van het beleid

- Schriftelijke adviezen aan het Vlaams Parlement (2018-2019)
 - **Afstammingscentrum** en DNA-databank: belangrijke stappen vooruit voor het recht op afstammingsinformatie
 - Kwetsuren van **racisme** bij kinderen als stoorzender in de ontwikkeling
 - Decreet **buitenschoolse opvang** en activiteiten biedt kansen maar sterker vangnet is nodig
 - **Jeugd- en kinderrechtenbeleid** kon straffer uit de hoek komen
 - Ga voor stevige kinderrechtenfundamenten die uitwerking van **persoonsvolgende financiering voor minderjarigen** ondersteunen

Adviseren van het beleid

- Schriftelijke adviezen aan het Vlaams Parlement (2019-2020)
 - Standpunt recht doen aan **contactrecht met broers en zussen**
 - Advies bij de **beleidsnota Jeugd**
 - Advies bij de **beleidsnota Onderwijs**
 - Advies: Aanscherping van de voorwaarden voor verblijf van derdelanders op grond van ouderschap van een minderjarige Belg of EU-burger: vanuit kinderrechten bekeken

Adviseren van het beleid

■ Advies bij de **beleidsnota Welzijn** aan het Vlaams Parlement (2019-2020)

- Besparingen mogen kwetsbare kinderen en jongeren niet treffen
- Nood aan een straffer armoedebeleid
- Zorg dat elke jongere snel kan rekenen op de jeugdhulp die hij nodig heeft:
 - Voldoende en aangepast aanbod, ook vanuit kinderspsychiatrie
 - Evoluties rond verblijf
 - Brug tussen Welzijn en Onderwijs
 - Rechtspositieregeling beveiligende settings (vb. afzondering)
 - Uitbreiding mandaat Commissie van Toezicht voor beveiligende aanbod private voorzieningen

Adviseren van het beleid

- Advies bij de **beleidsnota Welzijn** aan het Vlaams Parlement (2019-2020)
 - Preventieve gezinsondersteuning en adequaat aanbod basisvoorzieningen gaan hand in hand
 - Huizen van het Kind
 - Kwaliteitsvolle kinderopvang
 - Kwaliteitsvolle buitenschoolse opvang
 - Ga voor een krachtig Groeipakket
 - Expertpanel interlandelijke adoptie

Op de agenda van het Kinderrechtencommissariaat

■ #Carolineluistert

- Ronde door Vlaanderen: in gesprek met kinderen en jongeren in kwetsbare situaties

■ 25 maart 2020: voorstelling jaarverslag Commissie van Toezicht voor jeugdinstanties, Vlaams Parlement

■ Juni 2020: studiedag met getuigenissen over 'complexe dossiers'

Vooruitblik

- Focus recht op inspraak van kinderen en jongeren uit een kwetsbare doelgroep
- Hoorrecht van kinderen en jongeren
- Decreet Jeugddelinquentierecht
- Persoonsvolgende financiering
- Kinderarmoede
- Recht op onderwijs

Meer weten?

- www.kinderrechtencommissariaat.be

- Klachtenlijn van het
Kinderrechtencommissariaat

- www.kinderrechten.be
- 0800 – 20 808

➤ Volledige jaarverslag 2018-2019:

<https://www.kinderrechtencommissariaat.be/advies/jaarverslag-kinderrechtencommissariaat-2018-2019-kinderen-willen-echt-gehoord-worden>